

המביא גט פרק ראשון גיטין

פנא מיה מיה מיה
מכירה ליה מיה
מהי זכיה ליה מיה
עישן פנא טויע' מיה מיה
קני פני' א' מיה טו ספק
עי:

מוסף תוספות

א. דאפי' רב זכיר דריל
דלישנא דמתני' משמע
שפיר במעמד שלשתן.
מוס' ה'ה"ש. ב. דוק
מתני' בבבירוק. מוס'
ה'ה"ש. ג. את הירושין
לשחרר משום מצוה לקיים
ד. המת. מוס' ה'ה"ש.
ז. תמיה. מוס' ה'ה"ש.
ח. דירושלמי דאומר
הו כאומר שחורר דמי.
מוס' ה'ה"ש. ו. ואמר
בפי המוכר את הספנה;
כריתות הלה המפקדים
אצלו כיון שקבל עליו קנה
לקוח. מוס' ה'ה"ש.
י. ויבטח מילתא דלא
שיכח כוונ' לא היו מתקנין
מעמד שלשתן דהיי
כדלכתא בלא טעמא. מוס'
ה'ה"ש. יא. שישכיל כל
אחד להספיק בשלו
ולמכור וליהנו כרצונו.
יב. דהילך תריסר
אלפי זוזי בי רבא. מוס'
ה'ה"ש. יג. שריר רבא בל
היה מתרצה שקנה רב
מאיר. מוס' ה'ה"ש.
יד. דאקמיר רבא לא
אילנות. מוס' ה'ה"ש.
טו. א"י אם היה אומר
לו זכה היה אומר לו איני
רוצה. מוס' ה'ה"ש.
טז. התקשי' לי. מוס'
ה'ה"ש. טז. ר' מאיר
אומר מקודשת והבשר
אית מקודשת. ומשום
ההם פלוגתיהו בתתיה.
מבלוה ע"פ רובמלוה
בבשר. במלוה. שית
קדמייה. יח. דאמר

קסבר רב פפא כי אמר רב לא שנה מלוה לא שנה פקדון וא"ת
ולכך פפא רב רב גופיה אמאי לא חוקי' מתני' בעמעמד
שלשתן ואפי' אין זכורין וכי תימא משום דלא משמע ליה לינשא דמתני'
בעמעמד שלשתן א"כ כן מהאי טעמא הוה ליה למימר דרב פפא לא אמר
כרב זכיר וי"ל אע"ג דמתני' לא משמע
ליה לרב בעמעמד ג' מ"מ מלמא רב
פפא לאיפולוגי' ארב זכיר משמע שיש
לו כח ועטם * בדשום ענין לא מפרשא
מילתא דרב * משום מעמד שלשתן;
ממאי מדרקתני תנו וא"ת קתני
בתבא. וא"ת הא דקתני
תנו אשמעי' דאפי' הכי אין סופין א"ת
היורשים לשמרי כרבי דפלוני צירושלמי
ארבעין ואמר דמנו לא רב כשחררו
אלא ככתבו ואין סופין * וי"ל דמתני'
הו כאומר שחורר דמי.
לא אהא לשמעו עין דין מלוה לקיים
דכרי המת א"כ סופין היורשים לקיים
א"כ לאו אלא לשמעו דאין גט לאחר
מיתה ועוד למשמא' * כרבנן * אמאי:
גופא אמר רב הונא אמר רב כו'
תנווה לפלוני בעמעמד שלשתן
קנה. * אורי"ג וכן ר"ת דבעמעמד
ג' קנה בעל כרחו של ליה או של
נפקד דאי לא קני אלא מרצונו למאן
דלמר דוקא צפקדון קנה למת
הולכרו לתקן מעמד ג' יאמר לו זכי'
ואין נראה לומר דהולכרו לתקן למקום
שאין הפקדון זכר כמעמד אלא צדי
אחרים דלא יועיל אם * יאמר זכי'
ועוד אף כשאין הפקדון צדי הפקד
יקנה צדדימא דלמחר הסם * * * * *
קמט. אדעי' נפקא אודיתא מני
איסור גיורא * אלא נראה לרס דאפי'
בעל כרחו של נפקד קני * וכן גבי
איסור גיורא * דקאמר רבא הכי
קניניהו רב מרי להני זחי' אי בעמעמד
ג' לא אולינא משמע דא"ת היה הולך
היה קונה בע"כ * ואין לומר * * * * *
מתבייש בפני איסור לומר אין לרצוני דא"כ כן בלא מעמד שלשתן הוה ל'
למימר לא אולינא שלא יאמר לו זכה כי משמא היה הפקדון צדי רבא *
ומיהו להסוה טעמא דמפרש בנסוק דההיא הגאה דא"ת משמא ליה ממלוה כו' משמע דלא קני אלא מדעמו אלא דבנלוה הכי מסיק ליה מההוא
טעמא יבול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *

לא שנה צמלוה. ואע"ג דלהולאה יתנה ואינה צעין הלכך לא צעין
לכרוין אי בעמעמד שלשתן קמיירי מתני'. עטמא דמת. הוה ללא
יתנו דאין גט לאחר מיתה * : הא מהיים נוספין. ולא ריך תו לאימלוכי
ציה: וטעמא דאמר טנו. כלומר ואל דדייקין גט מהיים נוספין
טעמא דלמר מעיקרא תנו כדקתני
תנו גט לאשתי: הא לא אמר טנו.
אלא כתבו לא הוה מלי מנה דמתני'
טעמא דלא יתנו משום מיתה דאפילו
מתיים נמי אין נוספין עד דלימא תנו
מדלא קתני האומר כתבו גט (זה)
לאשתי ומת לא יתנו לאחר מיתה ש"מ
דאי אמר הכי אפילו מהיים נמי לא
יהבין ואי כתיב מעט אע"ג דלע
אמר תנו אלא כתבו ויהבין כרבי שמעון
שוזרי: יוואל צוקלר. ליהרג: ואמר
כתבו גט לאשתי. כתי שלח מוקק
ליכס: הכי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר אף
המפרש והיוצא בשיירא רבי שמעון שזורי
אומר * אף המסוכן מתקף לה רב אשי ובאין
נימא לן דמתני' רבי שמעון שזורי היא דלמא
רבנן היא גופא אמר רב הונא אמר רב * * * * *
לי בידך תנהו לו לפלוני בעמעמד שלשתן קנה
* אמר רבא מסתברא מילתיה דרב בפקדון
אבל במלוה לא והאלקים אמר רב: אפילו
במלוה אהמר נמי אמר שמואל משמיה דרבי
מלוה לו בידך תנהו לו לפלוני בעמעמד
שלשתן קנה וטעמא מאי אמר אמרימר נעשה
כאומר לו בשעת מתן מעות שעברנא לך
לדיך ולכל דאתו מחמתך א"ל רב אשי
לאמימר אלא מעתה הקנה לגולדים דלא
הוו בשעת מתן מעות הכי נמי דלא קנו
דאפילו לר"מ דאמר * * * * *
שלא בא לעולם ה"מ לרבר שיגשו בעולם
אבל לרבר שאינו בעולם לא אלא א"ר אשי
בההיא

גיליון הש"ס

גנ' אמר רבא סתברא.
ע"כ כ"ק דין קו ע"כ כ"מ
דך טו ע"כ סתברא דך
עב ע"כ תוס' ד"ה גופא
ובי אוריב"א וכו' ע"כ
ד"ה ע"כ מדי"ה ה"א:

מוסף רש"י

הירצא בקולר. להכיר
למלוה (לשון סה)
למחייב מיתה למלוה
(תולין טו). ואמר כהני.
לש"ס שלח אמר תנו
הרי אלו
יבאבו ויהנו. דממת
טרנדט שהוה בכול על
נפשו לא הספיק לגמור
דכיוו מעיקרא לכחו וזמ
תכיון (בחבורות טו). אף
על גב דלא אמר מני.
דעפיה שומט לם ושאין
שליקס אף לגרס. אלא
שהיה בכול על נפשו
דממתה כחו שלש
דעפיה קאמר משום דללא
מניה קאמר משום דללא
להרג. דלא יסוף לה
דמיפל קמי יבם (בחוה)
אף המפרש. מן
הישוב לים (תולין טו).
אף המסוכן. מולה (לשון
סה) מתוך תליו (תולין
טו). ג'ה'קס. דלמריק לא
אמר כתבו אלא למת,
ואילו ומסוק הוה לא
מתיון (בחבורות
טו). דעמו שכיבו וזמ
ללפטור את אשתו מן
היבוס מתיון (רשב"י ב"ב
מסו). דאפילו לר"מ
דאמר אדם מקנה
דבר שלא בעולם.
דמן האומר לאשה הכי
את מקודשת לך לאחר
שאמרי לאחר שמתגייר
כי אינה מקודשת. ר"מ
אומר מקודשת (רשב"י
ב"ב פסא: ותי' קדושין טו.).
הכי מיילי דבר שיגשו
בעולם. בשעת קנין, אלא
שעדיין לא הגיע זמן
לקנות דקתני הכי ר"מ
מקודשת לאחר שאמרי
לאחר שמתגייר כי, האשה
התקיע לו הכי הוא בעולם.
אלא הגיע זמן לקנות. אלא
עוד אית בעולם ולא קני
מדי' ב"ב פסא:.)

פירות דקל או מה שעתלה מנולדה: הכי מניי. כי
מקנה לאדם שיטנו בעולם אבל לדבר שאינו בעולם לא;
ציהא
משמע דלא קני אלא מדעמו אלא דבנלוה הכי מסיק ליה מההוא
טעמא יבול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *
אפי' אמר ר"ת דאע"ג דהמוכר שטר חוב לחבירו וזכו ומחלו מחול מוכר או נתן צמחה בעמעמד שלשתן
אפי' יכול למחול * * * * *

ל"ח. בידך תנהו לו לפלוני בעמעמד שלשתן קנה.
אמר רבא מסתברא מילתיה דרב בפקדון
אבל במלוה לא והאלקים אמר רב: אפילו
במלוה אהמר נמי אמר שמואל משמיה דרבי
מלוה לו בידך תנהו לו לפלוני בעמעמד
שלשתן קנה וטעמא מאי אמר אמרימר נעשה
כאומר לו בשעת מתן מעות שעברנא לך
לדיך ולכל דאתו מחמתך א"ל רב אשי
לאמימר אלא מעתה הקנה לגולדים דלא
הוו בשעת מתן מעות הכי נמי דלא קנו
דאפילו לר"מ דאמר * * * * *
שלא בא לעולם ה"מ לרבר שיגשו בעולם
אבל לרבר שאינו בעולם לא אלא א"ר אשי
בההיא

המביא גמ' פרק ראשון גיטין

צנא מ"י פ"ד ט"ז
 זכיה ה"ל ה ט"ז
 ח"מ ס"י ונ"ב ט"ז
 א ב מ"י פ"ז מ"ב
 גירושין ה"ל יג ט"ז
 ע"ג ט"ז ט"ז ט"ז
 קמ"ב ט"ז
 ב ג מ"י ט"ז ט"ז
 ט"ז ט"ז ט"ז
 ג ד ה מ"י ט"ז יג
 ט"ז ט"ז ט"ז
 ד ו מ"י ט"ז יג
 ט"ז ט"ז ט"ז

גיליון הש"ס

גמ' איבער לוח ר"ש
 הנשיא. ע"כ ש"כ פ"ג
 להורות דף ע"ב ד"ה
 קנן א"י

לעני רש"י

נ"ש"א. סיכה. מכתבה.

מוסף תוספות

א. וא"ז מאחר דקיי"ל
 מצוה לקיים דברי הפת
 אמאי וזכרו חכמים לומר
 דברי שכיב מרע כחובין
 וכסטרין דמו, תיפוק ליה
 אפי' בברייתא מצוה לקיים
 דברי המת וי"ל. מוס'
 ה"ל"ש. ועי' מהש"א
 ונמתי' ש"ך שפי' גמ' מ"י
 קמ"ב ל"ו ל"מ"ס. ג. מכאן
 משמע דרב חסדא סבר
 לפי שאין עדים מצויין
 לקיימו. מוס' ה"ל"ש.
 ג. וה"פ. מי איכא מיד
 דאילו אמר חד כשר כלומר
 אי אמר בפני נחתם על
 שתי החתימות כשר,
 השתא דאיכא על החתימה
 השניה שנים פסול, אלא
 אמר רבא אפי' הוא ואחר
 מעידין על החתימה יד שני
 פסול, ואיזו לחודיה אי
 אמר דיתני פשיטא דלא
 מהימן אלא אפי' הוא
 ואחר פסול. מוס' ה"ל"ש.
 ד. והשתא ניהא דאית
 לאיחלופי משום דאיתו
 לחודי' לא מהימן לומר
 כמו בשאר קיום שטרות.
 ט. ה. כלומר באותו
 לשון עצמו שהעיד על
 חציו אם היה גומר אותו
 לשון. ט. ג. על גב הדף
 השני. היה. ט. א. ו. [של]
 עד השני. ט. ט.

פסקי ר"ד (המשך)

לקיים החתימה דאי אית
 בעל לבסוף ומעיד שלא
 כתבתיו אני ומזוי"ף הוא
 לא משנחנין ביה אח אמן
 לעיל (ג.) דצריך שיאמר
 גם בפני נכתב ומעיד
 על כל הכתיבה שנכתב
 לשמה גיורה דלמא אתי
 לאיחלופי בקיום שטרות
 בעלמא דכל קיום שטרות
 הוא בשני עדים והכא משום עיגונא דאיתתא הימנה רבנן לתר כבי חרי
 לאיחלופי בקיום שטרות בעלמא הימנה רבנן כבי חרי אבל היכא דלא העיד גם על הכתיבה לא הימנה רבנן כבי חרי
 ומ"ה פסול אם לא העיד בין על הכתיבה בין על החתימה: בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו בפני נכתב חציו וכו' הו'
 חציו אילימא חציו ראשון והא א"ר אלעזר אפילו לא כתב בו אלא שיטה א' לשהו שוב אינו צורך פי' שיהו ראשונה שיש
 שם האיש והאשה והזמן אלא אמר רב אסי חציו אחרון: בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו פסול פי' עד אחת וכיון שלא
 קיים כל החתימה פסול דכיון דלא שכיחי שירתא חיישין דלמא אתי בעל ומעידע ונמצא בט גט ובניה ממזרים הלכך
 לא תישא בו: אמר רב חסדא ואפי' שנים מעידים על החתימה יד שני פסול מ"ט או כולו בקיום הגט או כולו בתקנת
 הכתובים פי' הא' נתקיים בשני עדים כדרך קיום שטרות והעד האחר נתקיים בעדות השליה שהוא תקון הכתובים והימנה כבי
 חרי ובעיקר או כולו בתקון הכתובים או כולו בקיום שטרות: מתקוף [רב] ומי איכא מידי דאילו אמר חד כשר והשתא

(ה) ע"י יריד לעיל סוף דף ב:

ורב"י יהודה הנשיא ב' בר"א והיבא דמת אמרינן מצוה לקיים
 ב'י. כ' פירוט היכא דמת נותן קודם שמת המקבל אבל דברי
 שכיב מרע כמסורין דמו אפילו מת מקבל דרישא כדפירשנו לעיל:
 ואו דקאמר משמיה דנשיא. לפי שלא מצינו שהיה נשוא צבתי
 שמת חסר התנא מדבריו והיה לו
 לשנות אמר ר"ש הנשיא אומר ופשיט
 מרבי יוסף דחי עדיין צבתי הנשיא
 אומר או דקאמר משמיה דנשיא
 דשמת לישנא דברייתא נקט רב
 יוסף ומצינו שהתנא שונה לענין זה
 צצ"ק (דף ג' ע"ב): ר' יעקב משלם חצי
 נזק ופרקי' ר' יעקב מאי עבידמיה:

הדרן עלך המביא קמא

המביא. בפני נכתב כולו ובפני
 נחתם חציו. נגמ' משמע
 דגרסי' דרישא צבתי נחתם כולו צבתי
 נכתב חציו ומימה למ"ד לפי שאין
 עדים מציין לקיימו כיון דלמנא צבתי
 נכתב חציו ונחתם כולו פסול כ"ש
 צבתי נחתם חציו ואומר ר"י דלאיטרין
 דקד"ל ליתכשר דחשיב טפי מכתב
 סופר ועד דליכא שני עדים חתומין
 אלא דליכא קיום אלא אכתיבא כיון
 וחתומים עד אחד ועדיף מצבתי נחתם
 כולו ונכתב חציו דנצינן שיעיד על
 עיקר כתיבה כדאמר' צריש מכלתא
 (דף ג.) דלמנא חתי לאיחלופי צבתי
 שטרות דעלמא: **או** בולו בקיום
 הגט ב'י. ל'פי מה דנצי' למימר צ"מ
 (לעיל דף ג.) גבי רב חסדא מלריך
 מתקייספון לחדשוי אקסדנ לפי
 שאין בקיפון לשמה איכא למימר
 דהכא חצירי צבתי מעידים על
 חתימת השני דנעשה לשמה: **או** בולו
 בתקנת הכתובים. קסבר דלא דייק
 השליה כל כך כשאין כל העדות
 מתקיימת עד ידו ורצא סבר דלמימ'
 דייק שפיר: **א** **מי איכא מידי דאי"ו**
 מהימן אלא אפי' הוא
 ואחר פסול. מוס' ה"ל"ש.
 ד. והשתא ניהא דאית
 לאיחלופי משום דאיתו
 לחודי' לא מהימן לומר
 כמו בשאר קיום שטרות.
 ט. ה. כלומר באותו
 לשון עצמו שהעיד על
 חציו אם היה גומר אותו
 לשון. ט. ג. על גב הדף
 השני. היה. ט. א. ו. [של]
 עד השני. ט. ט.

הדרן עלך המביא קמא

המביא גמ' ממדינת הים ואמר בפני נכתב
 אבל לא בפני נחתם בפני נחתם
 אבל לא בפני נכתב (ג) בפני נכתב כולו ובפני
 נחתם חציו בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו
 פסול יאחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני
 נחתם פסול שנים אומרים בפנינו נכתב ואחד
 אומר בפני נחתם פסול ור' יהודה מכשיר
 (ה) אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפנינו
 נחתם כשר: **גמ'** הא תו ל"ל הא תנא ליה
 חדא זימנא (ו) המביא גמ' ממדינת הים צריך
 שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אי מההיא
 הוה אמינא (ז) צריך ואי לא אמר כשר קמ"ל:
 בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו פסול:
 הי חציו אלימא חציו ראשון (ח) והאמר ר"א
 אפילו לא כתב בו אלא שיטה אחת לשמה
 ישוב אינו צריך אלא אמר רב אשי ה"חציו
 אחרון: בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו
 פסול: אמר רב חסדא ואפילו שנים מעידים
 על חתימת יד שני פסול מאי מעמא או כולו
 בקיום הגט או כולו בתקנת הכתובים מתקיף לה
 רבא ימי איכא מידי דאילו אמר חד כשר
 השתא דאיכא תרי פסול אלא אמר רבא אפי'
 הוא

מסקי' איהו לכוליה דינורא^ה ואומר גם צבתי נחתם^ה כשר וכי
 איכא אחר צבתי ומעידין שמכירין החתימה^ה נמי אין לפוסלו
 דלא גרע אותו עדות משאם היה אומר בעצמו צבתי נחתם:

צבתי נוסק"א צלע"ו: ופי' צ"ב מנה. כך היתה שוה: **קסדר**
אמס. קללה היא כלומר לא יעלו על לב ולא יזכרו צבתי המדרש
 לראיה לפי שרשעים היו שהיו מקיימין קוליס צכרס^ה ולר"א כלאים
 נינהו ולא נלמד מן ראייה לפי שלא דקדקו בהן אף היתה אותה
 זואה שמתוך שהיו רשעים לא החכרו
 צבתי"מ: **סנה קמא כר"א**. דלמך
 שכיב מרע וצריח שוים הלכך הולך
 ידיה לאו כזי דמי: **ויש אומרים**
כרצנן. דדברי שכיב מרע כמתוין
 וכמסורין דמי ואפי' לא מת משלח
 נמי ימנו ליורשי מקבל כל זמן שלא
 חזר משלח מדבריו: **כר"א**. מדמלו
 שטמא צבתייה הא אם לא מת יחזרו
 לו: **מספקא להו** ובאן אמרו שורא עדיף
 כרצנן והיכא דמיית נמי מספקא להו
 אי מזה לקיים דברי המת או לא:
סני. צבתייה דר"ש יחזרו למשלח
 ולא תתני ליורשי משלח דבלא
 מת עסקינן:

הדרן עלך המביא קמא

המביא. **כפני נחתם חציו**. אחד
 מן העדים: **א' אומר**
כפני נכתב ואחד אומר כו' פסול.
 אי כשהגט יולא מתחת ידי האחד
 שהוא מניחו ואין חצירו שליח בהצאתו
 משום הכי פסול דלשליח אצרכיה רצנן
 למימרינהו לתרויהו. ולמנא דמוקי לה
 נמי נגמ' (ב) צבתייה שולחיה אפי' ה'
 פסול כיון דחד הוא דליכא אחתימה
 ואיכו לא מסהיד אכתיבה חתי
 לאיחלופי צבתי שטרות דעלמא צעד
 אחד כדאמר' צצ"ק (לעיל דף ג.) שנים
אומרים צבתינו נכתב ואחד. שלישי
 אומר כו' נמי פסול משום האי עממא:
 נמי לא חתי לאיחלופי. (נגמ' (ה) אמרינן
 דחלוק היה ר' יהודה אף צראשונה
 אלאחד אומר בפני נכתב ואחד אומר
 בפני נחתם: **א' אומר בפני נכתב**
שנים אומרים צבתינו נחתם כשר.
 נגמ' (ו) מפרש לה: **גמ'** שיטה אחת.
 שיטה ראשונה צבתי שם האיש והאשה
 והזמן: **אמר רב חסדא כו'**. לאו
 צפושוי מתני' אחא ולאוקומי מתני'
 צבתי אלא סברא דדידי מוסקי' ואמר
 רבותא דאפי' שנים מן השוק מעידין
 שהן מכירין חתימת יד עד השני שלא
 העיד השליח עליו פסול: **קיום הגט**.
 היינו עדים המעידין על חותם
 העדים: **סנה חכמים**. עדות השליח
 שהאמינוהו חכמים כשנים: **מי איכא**

הדרן עלך המביא קמא

מידי דאילו אמר חד כשר. אם
 מכירם כשר ואפילו לא אמר בפני אמרינן
 צצ"ק (לעיל דף ג.) דכי אמר יודע אני נמי מהימן צשמעתא קמייתא:
 כבניתי לבתי והיא בשנים עשר מנה ומתה
 וקיימו חכמים את דבריה אמר להם בני רובל
 תקברם אמם ת"ק בר"א ור' נתן ור' יעקב נמי
 בר"א אע"ג. דמית לא אמרינן מצוה לקיים דברי
 המת ויש אומרים כרבנן ור' יהודה הנשיא
 (ה) שאמר משום ר"מ בר"א מיהו היכא דמית
 אמרינן מצוה לקיים דברי המת וחכמים אומרי'
 יחלוקו משפקא להו ובאן אמרו שורא עדיף
 ור"ש הנשיא מנישה אתא לאשמעינן * אבעיא
 להו ר"ש הנשיא נשיא הוא או משמיה
 דנשיא קאמר ת"ש דאמר רב יוסף הלכה כר"ש
 הנשיא ועדיין תיבעי לך נשיא הוא או דקאמר
 משמיה דנשיא תיקו גופא אמר רב יוסף
 הלכה כר"ש הנשיא והא * קיי"ל דברי שכיב מרע
 ככתובין וכמסורין דמו רב יוסף מוקי לה
 בבריא והא ליורשי משלח קאמר יוקיי"ל
 (ה) מצוה לקיים דברי המת תני יחזרו למשלח:

הדרן עלך המביא קמא

המביא גמ' ממדינת הים ואמר בפני נכתב
 אבל לא בפני נחתם בפני נחתם
 אבל לא בפני נכתב (ג) בפני נכתב כולו ובפני
 נחתם חציו בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו
 פסול יאחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני
 נחתם פסול שנים אומרים בפנינו נכתב ואחד
 אומר בפני נחתם פסול ור' יהודה מכשיר
 (ה) אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפנינו
 נחתם כשר: **גמ'** הא תו ל"ל הא תנא ליה
 חדא זימנא (ו) המביא גמ' ממדינת הים צריך
 שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אי מההיא
 הוה אמינא (ז) צריך ואי לא אמר כשר קמ"ל:
 בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו פסול:
 הי חציו אלימא חציו ראשון (ח) והאמר ר"א
 אפילו לא כתב בו אלא שיטה אחת לשמה
 ישוב אינו צריך אלא אמר רב אשי ה"חציו
 אחרון: בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו
 פסול: אמר רב חסדא ואפילו שנים מעידים
 על חתימת יד שני פסול מאי מעמא או כולו
 בקיום הגט או כולו בתקנת הכתובים מתקיף לה
 רבא ימי איכא מידי דאילו אמר חד כשר
 השתא דאיכא תרי פסול אלא אמר רבא אפי'
 הוא

מסקי' איהו לכוליה דינורא^ה ואומר גם צבתי נחתם^ה כשר וכי
 איכא אחר צבתי ומעידין שמכירין החתימה^ה נמי אין לפוסלו
 דלא גרע אותו עדות משאם היה אומר בעצמו צבתי נחתם:

(ה) ע"י יריד לעיל סוף דף ב: